

بررسی تاثیر دهان شویه با اسانس نعناع در پیش گیری از موکوزیت دهانی ناشی از شیمی درمانی

طاهره اشک تراب^{۱*} (Ph.D)، زهرا یزدانی^۱ (M.Sc)، فراز مجاب^۲ (Ph.D)، حمید علوی مجد^۳ (Ph.D)، حسین مدنی^۴ (Ph.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، دانشکده پرستاری و مامایی

۲- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، دانشکده داروسازی

۳- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، دانشکده پیراپزشکی، گروه آمار زیستی

۴- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، بیمارستان شهدای تجریش، گروه انکولوژی

چکیده

سابقه و هدف: با توجه به این که موکوزیت دهانی، به عنوان یک عارضه حاد و شایع در بیماران تحت شیمی درمانی، باعث عدم تحمل آنان جهت ادامه درمان می گردد، پژوهش حاضر با هدف تعیین تاثیر مصرف دهان شویه با اسانس نعناع در پیش گیری از موکوزیت دهانی ناشی از شیمی درمانی در بیماران بستری در بخش های انکولوژی بیمارستان شهدای تجریش و امام حسین (ع) شهر تهران در سال ۱۳۸۸ انجام گرفت.

مواد و روش ها: این پژوهش کارآزمایی بالینی شاهددار دوسوکور روی ۴۰ بیمار تحت شیمی درمانی انجام شد. نمونه ها به شکل تصادفی در دو گروه، مداخله و کنترل قرار گرفتند. در گروه مداخله دهان شویه با اسانس نعناع و در گروه کنترل دارونمای آن، به مقدار ده قطره در ۳۰ سی سی آب ولرم، سه بار در روز، از روز آغازین شیمی درمانی تا چهاردهمین روز پس از شروع شیمی درمانی تجویز شد و وضعیت مخاط دهان، در این مدت مورد بررسی قرار گرفت. اطلاعات توسط یک پرسش نامه ی دو قسمتی (اطلاعات دموگرافیک و بالینی) و چک لیست تعیین شدت موکوزیت دهانی به دست آمد و در دو گروه، مورد قضاوت آماری قرار گرفت.

یافته ها: میزان بروز موکوزیت دهانی در گروه مداخله ۱۵ درصد و در گروه کنترل ۵۰ درصد بود ($p < 0.05$)، از طرفی خطر بروز موکوزیت دهانی در گروه کنترل، ۳/۳ برابر بیش تر از گروه مداخله بود. همچنین بین دو گروه، از لحاظ درجه موکوزیت دهانی و روز وقوع آن، اختلاف معنی دار آماری وجود داشت ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده به نظر می رسد دهان شویه با اسانس نعناع در پیش گیری از موکوزیت دهانی ناشی از شیمی درمانی نقش موثری داشته و شاید بتواند گزینه ی مناسبی جهت کاهش میزان و شدت این عارضه باشد.

واژه های کلیدی: اسانس نعناع، دهان شویه، پیش گیری، موکوزیت دهانی، شیمی درمانی

مقدمه

امروزه سرطان ها یکی از مهم ترین چالش های سلامت به شمار می آیند. طبق گزارش سازمان بهداشت جهانی (۲۰۰۸) تشخیص موارد ابتلا به سرطان در سراسر دنیا با روندی ثابت

رو به افزایش است [۱]. جهت درمان سرطان، روش های مختلفی از جمله شیمی درمانی به کار می رود که یک روش سیستمیک است [۲] و بیش ترین تاثیر را بر روی تومورهای دارند که دارای رشد سریع هستند [۳]. یکی از اثرات سمی